

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Grote kookbranders

Onderzoek veiligheid gasgestookte kookbranders

Kookbranders met een relatief groot vermogen, gemiddeld ruim 7 kilowatt, worden gebruikt door handelaren en particulieren. Voorbeelden hiervan zijn bakkers in banketbakkerijen, koks in restaurants, consumenten op vrijmarkten, handelaren op braderieën en scouts tijdens evenementen. Vroeger werden ze ook wel

'industriebranders' genoemd, tegenwoordig wokbranders. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) onderzocht of grote kookbranders aan de veiligheidseisen voldoen. In deze rapportage staan de uitkomsten van het marktonderzoek dat de NVWA in 2016 uitvoerde.

Aanleiding

Grote kookbranders worden steeds vaker (ook) door particulieren gebruikt en lijken aan populariteit toe te nemen. Deze branders hebben een relatief groot vermogen wat met zich meebrengt dat de gevolgen ernstig kunnen zijn als er iets mis gaat. Daarom is het belangrijk dat deze branders aan de veiligheidseisen voldoen.

Uit een beknopte inventarisatie bleek er twijfel te bestaan of deze wel in alle gevallen voorzien waren van een vlambeveiliging. Een vlambeveiliging is een veiligheidsvoorziening en houdt de gaskraan open zolang er vlammen zijn en sluit deze als de vlammen uitgaan, bijvoorbeeld door een korte onderbreking in de gastoevoer. Zo wordt voorkomen dat er onverbrand gas blijft stromen.

Verder leek de luchttoevoer voor de verbranding van het gas vaak eenvoudig verstelbaar. Een verkeerde instelling van de luchttoevoer kan de kwaliteit van de verbranding nadelig beïnvloeden, zodanig dat er koolstofmonoxide kan ontstaan.

Risico's

Grote kookbranders die in gesloten ruimten (zoals keukens) worden gebruikt, kunnen gevaar voor vergiftiging door koolstofmonoxide (CO) veroorzaken of een schadelijke hoeveelheid roet.

Daarnaast kan het uitstromen van onverbrand gas (butaan- of propaangas) gevaar opleveren voor brand of een explosie.

Werkwijze

Monsterkeuze

De NVWA inventariseerde merken en modellen grote kookbranders die op de Nederlandse markt beschikbaar waren. Het aantal verschillende merken bleek zeer beperkt. Uiteindelijk onderzocht de NVWA 15 verschillende grote kookbranders afkomstig van 10 verschillende merken in winkels of rechtstreeks bij de importeur.

Onderzoek

De NVWA onderzocht de kookbranders op veiligheidseisen en beoordeelde of zij van de juiste opschriften waren voorzien.

De kookbranders moeten voldoen aan de wettelijke eisen in het Besluit gastoestellen. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van de Europese normen EN 497:1997 en EN 203-1:2005. Deze normen geven een nadere invulling aan de wettelijke eisen en zij bevatten de bijbehorende testmethoden.

Onderzoeksitems

De kookbranders zijn onderzocht op de volgende items:

- de aanwezigheid van een vlambeveiliging;¹
- de instellingsmogelijkheid voor de primaire verbrandingslucht;²
- eventuele roetvorming;
- de kwaliteit van de verbranding;
- vlamontsteking en -stabiliteit;
- de vorming van koolstofmonoxide;
- de wettelijke vereiste opschriften op het toestel en op de verpakking; de gebruiksaanwijzing;
- de aanduiding van de gaskranen.

¹ Een vlambeveiliging is een veiligheidsvoorziening die de gastoevoer automatisch sluit als de vlam is gedoofd.

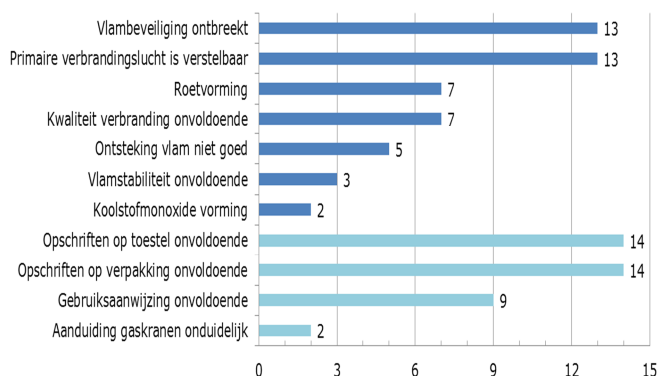
² De primaire verbrandingslucht is de lucht die gemengd wordt met het gas tot een brandbaar mengsel voor dat het de brander bereikt.

De onderzoeksitems en gebruikte analysemethoden zijn vooraf voor commentaar aan enkele grote importeurs voorgelegd. De onderzoeksopzet is beschikbaar op de website van de NVWA www.nvwa.nl/openbaarmaken (gebruik de zoekterm 'grote kookbrander').

Resultaten

Geen enkele van de 15 onderzochte kookbranders voldeed geheel aan de gestelde eisen.

Figuur 1 geeft een overzicht van het soort en aantal tekortkomingen weer. De technische veiligheidseisen zijn in het donkerblauw weergegeven en de opschriften in het lichtblauw. Zie bijlage 1 voor een volledig overzicht van de resultaten, inclusief merk en type.

Figuur 1: Aantal tekortkomingen veiligheidseisen (donkerblauw) en opschriften (lichtblauw).

Veiligheidseisen

De belangrijkste tekortkomingen hebben betrekking op het ontbreken van een vlambeveiliging en de verstelbaarheid van de primaire verbrandingslucht. Door het ontbreken van een vlambeveiliging bestaat bij het aansteken kans op een steekvlam of is er kans op explosie als het gas ongemerkt langere tijd onverbrand heeft kunnen vrij komen. Door de verstelbaarheid van de primaire lucht is er bij onjuiste afstelling kans op onvolledige verbranding met als gevolg vorming van roet en koolstofmonoxide.

Opschriften

De opschriften op de toestellen en op de verpakking vertonen veel tekortkomingen. Daardoor bestaat het gevaar dat de gebruiker onvoldoende informatie krijgt over het veilig gebruik, zoals de te gebruiken

gassoort(en), gasdruk(ken) en ventilatievereisten. Door gebruik van de verkeerde gassoort of verkeerde gasdruk kan onvolledige verbranding ontstaan met als gevolg koolstofmonoxide en roetvorming.

Conclusies

Geen enkele van de onderzochte grote kookbranders voldeed aan de wettelijke veiligheidseisen.

Bij 13 van de 15 grote kookbranders (86,7%) is sprake van een ernstig veiligheidsrisico. De vlambeveiliging ontbreekt en/of de primaire luchttoevoer is verstelbaar. Bij het aansteken is er gevaar voor een steekvlam of gevaar voor onvolledige verbranding met als gevolg vorming van roet en koolstofmonoxide.

De verkoop van dergelijke grote kookbranders is verboden. De NVWA adviseert om ze niet meer te gebruiken.

Bijlage 1 Resultaten van de grote kookbranders per merk en type

merk en type	aanwezigheid vlambeveiliging	verstellen primaire verbrandingslucht	ontsteking	vlamstabiliteit	kwaliteit verbranding	roetvorming	koolstofmonoxide	opschriften toestel	opschriften verpakking	aanduiding gaskranen	gebruiksaanwijzing	oordeel NVWA	actie NVWA
Bartscher, Paella-Brenner B-400	X	✓	X	X	✓	✓	✓	X	X	✓	X	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
Briolfire, Powerfire 4P-01P	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
ComfGas, GB-11	X	X	X	X	✓	✓	✓	X	X	X	X	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
FOKER, Acciaio Art. 03090	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
FOKER, EUROPA Art. 03045	✓	X	X	X	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	Veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
FOKER, 3P GHISA	X	X	✓	✓	X	X	X	X	X	✓	✓	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
FOKER, Q.P. Art. 03010f	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
FOKER, T.G. Art. 03200W	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	X	✓	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
Kemper Group, 104986	X	X	✓	✓	X	X	✓	X	X	✓	X	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
Merkloos (Gaskocher), 90065-c	X	X	✓	✓	X	X	X	X	X	✓	X	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
OMAC s.r.l. (op verpakking FORNELLONE),	X	X	✓	✓	X	X	✓	X	X	✓	X	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden

merk en type	aanwezigheid vlambeveiliging	Verstellen primaire verbrandingslucht	ontsteking	vlamstabiliteit	kwaliteit verbranding	roetvorming	koolstofmonoxide	opschriften toestel	opschriften verpakking	aanduiding gaskranen	gebruiksaanwijzing	oordeel NVWA	actie NVWA
P.A.C. international SRL, Three feet big stove	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✓	✗	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
P.A.C. international SRL, mod. Vulcano ART. 301	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✓	✗	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
Paella-World, Bay-O-400	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✗	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden
Parker, FO4P	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✓	✗	Ernstig veiligheidsrisico	De verkoop is verboden

✓ Betekent dat geen afwijking is geconstateerd.

✗ Betekent dat niet aan de eis werd voldaan.

Geen veiligheidsrisico : Voldoet aan de beoordeelde veiligheidseisen.

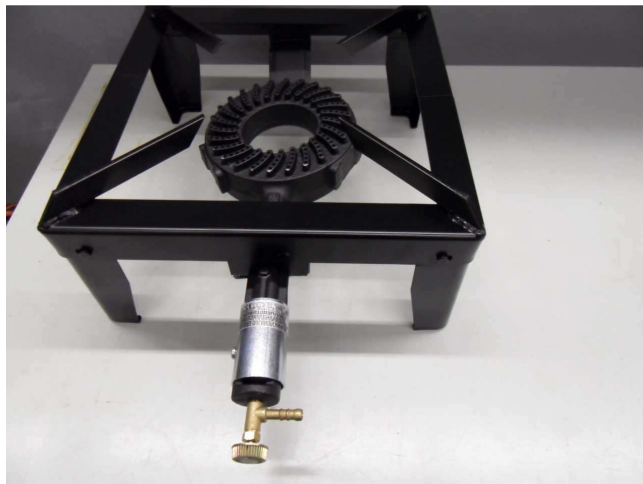
Veiligheidsrisico : Voldoet niet aan alle beoordeelde veiligheidseisen. Beoordeel zelf of het risico op u van toepassing is.

Ernstig veiligheidsrisico : Voldoet niet aan alle beoordeelde veiligheidseisen. Dit geeft een kans op ernstig letsel of gezondheidsschade.
De verkoop is verboden. Gebruik van het product wordt afgeraden.

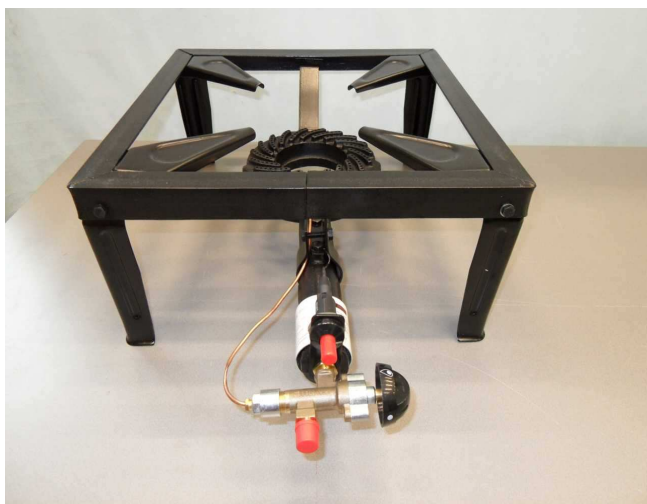
Bijlage 2 – foto's van onderzochte grote kookbranders

Bartscher – Paella-Brenner B-400

FOKER, Acciaio Art. 03090

Broilfire – Powerfire 4P-01P

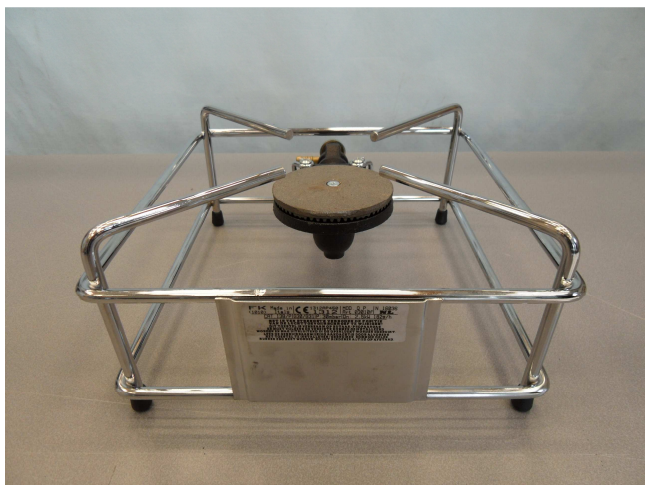
FOKER – Europa Art. 03045

ComfGas – GB-11

FOKER – 3P Ghisa

FOKER – Q.P. Art. 0301f

Merkloos (Gaskocher) – 90065-c

FOKER – T.G. Art. 03200W

OMAC srl – Drago Art. 230
(op verpakking FORNELLONE)

Kemper Group – 104986

P.A.C. International srl – Three feet big stove

P.A.C. International srl – mod. Vulcano Art. 301

Parker – FO4P

Paele-World – Bay-O-400

Dit is een uitgave van:
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Catharijnesingel 59 | Postbus 43006 | 3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl
December 2016